

MYYDÄN TYTTÖJEN HÄMEENPÖY
KAHDILLA PUSEROLLA
KOKO 140-150 CM
Puh: 845047

Tuuk Moilanen

MIRJA-MUMMELI, ahkera avustajamme, on "miettinyt syntyjä syviä, aukaissut sanaisen arkkunsa, virsilippahansa viritellyt. Näin hän lauloi hyvänki virren, kaunihinki kalkutteli. Viikon on virsi vilussa, kaupan kaihossa sijainnut. Sen hän kerälle kääri, sovitteli sommelolle" (vapaasti Kalevalaa mukaillen). Näin Mirja "lähtevi laulamahan, saapi sanelemahan, sukuvirttä suoltamahan, lajivirttä laulamahan. Sanat suussansa sulavat, näin puhe'et putoelevat":

Silmiini osui kivoja leikkeitä, joita jokaisen meistä olisi hyvä muistaa. Tässä muutamia:

Säilytä sydämesi vapaana vihasta ja mielestäsi huolesta. Elä yksinkertaisesti, odota vähän toisilta, mutta anna paljon. Täytä elämäsi rakkaudella. Levitä päivänpaistetta. Unohda itsesi, ajattele muita. Tee toisille mitä haluat heidän tekevän sinulle.

Hymy ei maksa mitään, mutta antaa paljon. Hymy tuo onnea kotiin ja on ystävyysden tunnus. Se tuo ilon lannistuneille, auringon paisteen murheellisille. Jotkut ihmiset ovat liian väsyneitä hymyilläkseen. Hymyile sinä heille, sillä kukaan ei niin suuresti hymyä tarvitse kuin hän, joka ei itse enää jaksa hymyillä.

Sitten yksi, joka on omistettu kotiäideille ja sopii kyllä kaikille naisille:

Kotiäidin elämää

Pese, paikkaa, parsi, ompele ja harsi. Silitä ja siivoa aina yhtä soittoä. Viimein

kun mä siistiks saan, lapset ryntää sotke-
maan. Sitten koittaa ruoka-aika. Kaikki
pöytään kanno, laita kastikkeet ja perunat,
maitomukit, haarukat. Ovikello rämähtää,
kauppiasko? Kyllä vaan. Tilaa tätä, osta
tuota, niin kuin ei olis' muuta huolta.
Ukko kääkee: "Ole tarkka, pistä säästöön
joka markka". Saapuis' iltahetki, päättyis
päivän pitkä retki. Saisin hiukan uinahtaa
ennen päivää seuraavaa. Kello puolta yötä
lyö, kunpa aina jatkuis yö. Jospa edes
näkis unta, millainen on valtakunta, jossa
kaikki rikkaat elää, eikä laskut huuda perään.
Siellä myöskin oisin minä, saisin kääkeä:
"Teepä sinä". Aamu taasen valkenee, koko
talo heräilee. Missä paita, missä sukka?
Jouduhan jo lapsirukka, että kouluun ennä-
tät. Muista läksyt tehtävät. Päivä uusi
alkoi taas, mulla ompi mieli maas'. Lohdu-
tonta katsoa koko tätä sotkua. Päivä tois-
taan seuraapi, joutenolon poistavi.

Mutta, jos ei olis tätä
koko elo olis mätä.
LAPSET RAKKAAT - UKKO PARAS,
kunhan vaan ei veisi varas.
Onhan iloakin tässä
kotiäidin elämässä.

Mirja

RÄTTIEN JALOSTUSTALKOOT

Oli marraskuinen lauantai-ilta, kun pidim-
me rättien jalostustalkoot (= matonkutei-
den leikkuu) Martsarissa. Oli pimeää, lun-
takaan ei ollut vielä maassa kovin paljoa.

Olimme olleet koko lauantain hautajaisissa. Kun tulimme kotiin ja saimme oven kiinni, ovikello soi. "Voihan nenä", ajattelin minä. Ei auttanut muu kuin aukaista se. No, Lyylihän se siellä seisoi mehupullonsa kanssa ilmoittamassa, että hänellä on synt-tärit. Lyyli tuli sisälle ja tarjosi alakerran emännälle pienen lasillisen. Isäntä ei voinut ottaa, koska joutui vielä ajamaan autoa. Olisihan se Lyyli vielä tarjoillut, mutta kun meillä oli juuri sauna-aika ja hänen oli poistuttava. Saunassa iski väsymys ja sanoin Rainelle, että jospa ei meintäisikään Martsariin. No tietähän Rainen: "Kyllä mennään". Ei siinä muu auttanut kuin pukea päälle. Taas oltiin jo autossa ja auto menossa.

Kun tulimme Martinlaaksoon, oli porukka ja työntouhussa. Minäkin otin sakset käteeni ja aloin leikata matonkuteita. Oli muuten elämäni ensimmäinen kerta, kun niitä leikkasin. Mitäs kun olen kaupunkilaiskakara, niin ei ole koskaan tarvinnut leikata. Lop-pujen lopuksi se sujui ihan kohtalaisesti. Lapsetkin innostuivat leikkaamaan. Lapset tekivät myös joulukortteja ja -koristeita myyjäisiin. Rainellakin oli tarkat hommat. Hän teki elämänsä ensimmäisen himmelin. Se oli niin hyvä, että se ostettiin myyjäisissä niin kuin kaikki muutkin koristeet.

Välillä sitten pistettiin tanssiksi. Aikamme tanssittiin ja sitten juotiin kahvia ja ruperteltiin mukavia. Kuulimme myös kanteleen soittoa. Sitä esitti Tyyne. Väsymys oli tipotiessään. Kahvin jälkeen taas leikkelimme kuteita ja laulaa lurittelimme. Osa miehistä teki Suomi-kelloja ja kenkä-

renkejä. Paljosta olisin jäänyt paitsi, jos olisin pienen väsymyksen takia jäänyt kotiin. Se oli ihan kiva lauantai-ilta ja kiva kokemus kaupunkilaiskakkaralle. Lapsetkin viihtyivät mukana. Ehkä ensi kerralla myös sinä tulet mukaan.

Mummeli

JÄRVA-GILLEN VIERAANA 6.-9.12.1985

Aamupimeydessä, purevassa pakkasessa koontui Spelareiden matkakuumeinen seurakunta Helsingin asemahalliin. Juna lähti koneet jyskien porhaltamaan Turkuun mukanaan 24 hilpeätä Spelaria. Turun satamassa siirryttiin laivaan. Laivamatka sujui rattoisasti seurustellen, syöden ja tanssien. Yli 20 m/s tuuli keinutti hiljaksiin laivaa. Koska purtemme kulki myötätuuleen, ei kova tuuli matkaamme häirinnyt. Noin kahdeksan tunnin laivamatkan jälkeen saavuimme lumiseen Tukholmaan. Satamassa olivat isäntäperheet vastassa ja yksi toisensa jälkeen meidät noukittiin kyytiin ja lennätettiin majapaikkoihin läpi öisen Tukholman.

Aamu valkeni Tukhomassa aivan yhtä kylmänä ja talvisena kuin koto-Suomessa. Me sonnustauduimme sotisopiimme ja lähdimme esiintymään Kistan suureen ostoskeskukseen. Esiintymislavalla oli ensin vuoro joulupukilla, joka jakeli lahjapusseja mainiten erityisesti, että lahjat olivat vain tuh-mile lapsille. Kukaan meistä ei mennyt pitkään lahjajonoon.

Kun tuhmien lasten pitkä jono vihdoin lop-
pui, oli Spelareiden esiintymisvuoro. Lau-
antaistoksia tekevät kistalaiset pysähtyi-
vät ilahtuneina seuraamaan upeata suoma-
laista esitystä. Ehkäpä joku suomalaissiir-
tolainen tunsi pienen haikeuden pinnassaan
kuunnellessaan pelimannien soittamaa polk-
kaa ja katsellessaan värikkäisiin Helsingin
pitäjän pukuihin pukeutuneita tanssijoita.

Esityksen jälkeen oli yhteinen ruokailu
viihtyisässä Korpralen-ravintolassa. Pe-
limanniryhmämme pyydettiin esiintymään ra-
vintolayleisölle ja komeasti kaikui suoma-
lainen pelimannimusiikki ruokailijoiden
iloksi.

Ruokailun jälkeen oli vapaata ohjelmaa. Jo-
ku lähti ostoksille, joku isäntäväen kans-
sa jouluglögille ruotsinkielien taitoa har-
joittelemaan. Suurin osa Spelareista lähti
Husbygårdeniin lasten Lucia-juhlaan. Lap-
set ja aikuiset viettivät siellä iltapäi-
vää yhdessä juhlien. Lapsia ei pantu pel-
kästään yksinään esiintymään, vaan juhla-
ilo jaettiin leikkivien aikuisten kanssa.
Siinäpä mallia meillekin, kun lastenjuh-
lia järjestetään.

Husbygårdenissa alkoi illalla aikuisten il-
lanvietto. Kielenkannattimia höllätettiin
lämpimällä glögillä, jonka jälkeen tans-
sittiin parit sekaisin ja koko seurakunta
johdettiin herkullisen ruokapöydän ääreen.
Isäntäväkemme piti meistä hellää huolta
syöttäen ja juottaen ja me teimme parhaam-
me yrittäessämme käyttää joka-ainoaan ruot-
sinkiellisen sanan, mikä vain muistivaras-
toista löytyi. Hilding meistä suurimman

sanavaraston haltijana piti kiitospuheen ja ojensi satavuotiaasta lattialankusta rakentamansa "Suomi-kellon" Järva-Gillen johtajille kutsuen Järvalaiset toukokuussa Suomeen vastavierailulle.

Ruokailun jälkeen tanssittiin. Janne opetti meille vanhoja tansseja, mm. charlestonia. Väkinä kiskottiin lattialle vastahakoisin ja laiskinkin tanssija. Illan lopuksi tanssittiin pisin perhevälssi, missä reportteri koskaan on ollut mukana.

Sunnuntaina olivat Tukholman kaupat joulun lähestymisen vuoksi auki. Meillä oli esiintyminen Tukholmassa. Ennen sitä tutustuttiin Tukholmaan ja käytiin ostoksilla. Aulisti isäntämme kanneksi pelimannin 20-kiloista harmonikkaa pitkin Tukholmaa ja tavaratalojen liukuportaita ylös ja alas. Esiintyminen oli Galleria-tavaratalon aulassa. Aulan äänekkäästi soliseva suihkulähde varasti esityksessä pääroolin peittäen osan pelimannien soitosta ja laulun kokonaan kuulumattomiin. Kiireiset tukholmalaiset eivät kovin sankoin joukoin malttaneet pysähtyä esitystä katsomaan, mutta ne, jotka jäivät, saivat nähdä suomalaista kansanperinnettä parhaimmillaan.

Iltapäivällä jäi vielä aikaa isäntäperheiden kanssa seurusteluun. Pelimanniperhe isäntineen söi makoisan aterian pienessä viihtyisässä, tiiliseinäisessä, holvatussa ravintolassa. Vielä viimeiset pinnistykset ruotsinkielen sujumiseksi ja sittenpä jo alkoikin matka kohti laivaterminaalia.

Laivaterminaalissa kokoonnuimme perinteiseen halausjonoon. Vielä kiipesimme pienen Spelarijoukon kanssa laivan yläkannelle huiskuttamaan. Kun laiva lähti öiselle matkalleen, jäivät saattajamme yhä pienenevinä pisteinä vilkuttamaan lumiselle satamalaiturille.

Iltaa laivassa vietettiin jo monesta aikaisemmasta matkasta tutuksi tulleella tavalla: tietenkin syöden ja seurustellen maailman mukavimpien ihmisten kanssa. Kahvikupposien äärellä me muistelimme kokemaamme. Meitä kaikkia on hoidettu ja hellitty ja meille on osoitettu mitä lämpimintä vieraanvaraisuutta - kuten niin monta kertaa jo ennenkin. "Miten me osaisimme järjestää omille vieraillemme vastaavanlaisia kokemuksia", oli taas kerran meidän kaikkien yhteinen huolenaihe.

Ruotsalaiset ovat välittömiä ja ystävällisiä ihmisiä. Ruotsi ei ole olosuhteiltaan kovinkaan paljoa etelämaisempi kuin Suomi, mutta siteet länsimaailmaan ovat aikojen saatossa kuitenkin olleet vahvemmat kuin Suomen ja oma osuutensa ihmisten iloisuuteen ja elintasoonkin on varmasti myös 200 vuoden mittaisella sodattomalla ajanjaksolla.

Vaikka me temperamentissa ehkä vähän jäämekin jälkeen ruotsalaisista ystävistämme, on meillä silti hyvää halua heidän vastaanottamiseen ja kestitsemiseen. Uskon, että kun hengenheimolaisemme toukokuussa tulevat vieraaksemme, he varmasti tuntevat sen.

VIETIMME GLÖGI-ILTAA

Oli tammikuun alku, kun seuramme kokoontui Martinlaakson nuorisotaloon viettämään yhteistä glögijuhlaa. Väkeä oli ilahduttavan paljon mukana. Ohjelmaakin oli kiva. Vieraita tuli peräti Japanista saakka. He olivat Kyö Tsau Lam ja Rai Tsau Hei. He tulivat esittämään meille karatea ja hyvin he esiintyivätkin. Japanin kieli muistutti kummasti tätä meidän omaa äidinkieltämme. Oli monta tuttua sanaa?

Meidän reippaat jauh hopeukalomme olivat taas vääntäneet jos jonkinlaista herkkua. Sitä oli sen seitsemää sorttia ja hyvää oli. Kyllä me taas söimme, mutta sulihan se tanssiessa. Ja säälihan olisi kantaa niitä takaisin kotiin?

Mahtava orkesterimme oli myös mukana ja se takasi meille hyvän musiikin, jonka tahdissa oli kiva tanssia. Sitä oli myös ilo kuunnella. Suuret kiitokset soittajille.

Yksi ohjelmanumero oli kukon luovutus. Kukko sai kukon katollensa ja hienon kukon saikin.

Sisään hiippaili myös kaksi pikkutyttöä, jotka olivat VÄHÄN ujoja. He yrittivät laulaa jotain, mutta raukat olivat niin peloissaan suuren yleisön edessä, että eivät muistaneetkaan mitä piti laulaa. Ohjelmanumero sekin.

Ilta oli täysin onnistunut. Kivan tunnelman vallassa lähdimme kotiin. Siellä kailkilla oli niin mukavaa, oli kiva, että sain olla mukana.

RUOTSIN VIERAILU

Aikaisin Itsenäisyyspäivän aamuna kokoonnuimme Helsingin rautatieasemalle ja nousimme Turun junaan. (Airin mielestä oli vielä keskiyö.) Junamatka meni mukvasti hauskoja jutellen. Mielessä kävi vähän sekavia ajatuksia: millainen on perheemme, onkohan myrsky ja miten tulla toimeen, kun ei ole ruotsinkielen taitoa?

Saavuimme Turkuun. Hetken muistelimme viimekesäistä Nordek 85:tä. No, se jäi siihen hetkeen. Kun olimme laivassa, Ulla kävi etsimässä hyttimme, johon veimme tavarat. Aluksi vähän tutustuimme laivaan, söimme tuhtisti ja sen jälkeen rupesimme maistelemaan laivan muita antimia, jotka totesimme hyviksi. Paljon myös tanssittiin. Ravintolassa joku kysyi, mitä merkki paidassamme tarkoittaa, johon vastattiin: "Se on Makkarakolmion merkki".

Laivamatka sujui hyvin. Myrskystä ei ollut tietoaakaan, eivätkä paljon enää painaneet kielivaikkeudetkaan; olihan meillä sanakirjoja.

Saavuimme Tukholmaan, jossa oli paljon lunta ja kylmä. Isäntäpeheet olivat vastassa. Perhe, jossa asuimme, oli todella suurenmoinen ja vieraanvarainen. Tunsimme itsemme tärkeiksi vieraisiksi, joista pidetään hyvää huolta. Toivottavasti itse pystymme samanlaiseen sitten kun he tulevat Suomeen. Koko ajan he olivat jotain tarjoamassa ja kysyivät onko kaikki hyvin, onko nälkä? Täytyy kyllä sanoa, että sen parin päivän aikana tuli syötyä vähän liikaa. Uni vaan jäi vähiin, mutta eihän sinne nukkumaan mentykään.

Lauantaina oli kaksi esiintymistä, jotka menivät hyvin. Illalla olimme myös Lucia-juhlassa. Sen jälkeen oli aikuisten illanvietto, joka oli ihan kiva kivoine esityksineen. Tuli tanssi, jossa parit vaihtuivat. Aina vaan tuli uusi pari, kunnes sitten tanssi pysähtyi ja uuden parin kanssa marssimme ylös syömään. Sain parin, jonka kanssa ei ollut mitään vaikeuksia, sillä hän oli suomalainen Jorma. Rainella taisi olla aika lailla kielellisiä vaikeuksia ruotsalaisen daaminsa kanssa. Yhden asian hän osasi hyvin: hän nyökkäili koko ajan ja sanoi: "Joo, joo".

Sunnuntain esityskkin meni ihan hyvin, vaikka olimmekin aivan jääkalikkana parin ensimmäisen tanssin ajan. Olimme nimittäin koko sunnuntaiaamupäivän katselemassa Tukholman nähtävyyksiä ja oli hurjan kylmää ja meillä oli kansallispuvut päällä. Esi-tyksen jälkeen vaihdoimme siviilit päälle ja menimme taas, mihinkäs muualle kuin syömään. Ravintola, johon meidät vietiin, oli kodikas pieni tunnelmallinen paikka. Ruokakin taas maistui!

Aika sai kuin siivet selkään. Huomasimme, että kello oli jo paljon. Piti lähteä satamaan. Täysin vatsoin työnnyimme Volvoon ja huristelimme satamaan, jossa jo osa Spelareita olikin perheineen. Halauksin hyvästelimme ystävämme. Halauksista ei ollut tulla loppua. Hyvä että ehdimme laivaan. Menimme vielä laivan kannelle vilkuttamaan ja laulamaan: "Laa-laa-lalla-laa ..."

Kuinka ollakaan, siellä kannella tuli kylmä. Piti saada lämmikettä. No, sitähan

järjestyi. Yö kului ravintolassa tanssien ja laivan erikoisuuksiin tutustuen. Ei ollut enää kylmä.

Ennen satamaan saapumista söimme aamupalan. Oli joku, jolle ei tänä aamuna ruoka maistunut. No, onhan se hyvä tässä vaiheessa jo säännöstellä sitä syömistä, kun kotona ei kuitenkaan syödä niin paljon.

Voi sitä maanantaipäivää, kuinka se olikaan pitkä ja olisi väsyttänytkin, mutta nukkua ei saanut. Joka tapauksessa tämäkin matka oli ihan kiva ja sitä muistellaan vielä pitkään, samoin erään tyttöihmisen katoamistempua. Voi hurja!

Mummeli

HELSINGIN PITÄJÄN TANHUUJAT JA SPELARIIT
RY:N TOIMIHENKILÖT VUONNA 1986

Johtokunta: Raimo Behm (pj.), Ulla Haaparinne, Hilding Haaparinne, Tauno Himanen, Veijo Honkanen, Matti Lankinen, Raine Heinonen

Vt. sihteerinä toimii 31.5.1986 saakka Eeva-Liisa Honkanen. 1.6.1986 astuu toimeensa jälleen yhdistyksen vakituinen sihteeri Carita Vartiainen.

Tanhutoimikunta: Ulla Haaparinne (pj.), Raimo Behm, Sirpa Laakso, Kirsti Järvinen, Hilikka Lyytikäinen

Lapsi- ja varhaisnuorisotoimikunta: Hilikka Lyytikäinen (pj.), Sirpa Laakso, Matti Lankinen, Riitta Kangas, Maija Jänönen

Järjestelytoimikunta: Hilding Haaparinne (pj.), Voitto Moilanen, Kyösti ja Laura Lampila, Onni ja Airi Kuronen

Pelimannitoimikunta: Veijo Honkanen (pj.), Eeva-Liisa Honkanen, Jari Komulainen, Jukka Kallio, Soili Paalanen

Spelari-lehden toimituskunta: Hilding Haaparinne ja Eeva-Liisa Honkanen

Yhdistyksen jäsenkortistoa hoitaa Kaarina Pessi.

SPELARIT

Julkaisija: Helsingin pitäjän tanhuujat
ja spelarit ry.

Toimitus: Hilding Haaparinne ja
Eeva-Liisa Honkanen